

PALVELUKOTI AARNENPIIHAN RY:N OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

PALVELUKOTI AARNENPIIHAN RY:N OMAVALVONTASUUNNITELMA	0
PALVELUN TUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	1
1 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	2
2 AARNENPIIHAN PALVELULUPAUS JA ARVOT	2
3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO JA RISKIENHALLINTA	4
5 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	14
6 ASIAKASTURVALLISUUS	19
7 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	25

PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Palvelukoti Aarnenpiha ry Y-tunnus 0210639–4

Kaartokatu 16

96100 Rovaniemi

Lapin hyvinvointialue / Rovaniemi

Esihenkilö Teija Halttu

Puhelin+ 350 40506 5441

sähköposti teija.halttu@aarnenpiha.fi

Palvelumuoto, asiakasryhmä ja määrä, jolle palvelua tuotetaan

Ympärivuorokautinen palveluasuminen, ikääntyneet; Akseli 29+1 ja Elina 30

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Valviran luvan myöntämisaikajankohhta

9.5.2007

Palvelu, johon lupa on myönnetty:

Asumispalvelut, ympärivuorokautinen palveluasuminen

1 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omavalvontasuunnitelman vastuu on yksikön johtajalla Teija Haltulla ja laadintaan osallistuvat Pirjo Sieppi, Taru Vuori, Päivi Sotaniemi ja Tiina Kulppi. Suunnitelma käydään läpi henkilökunnan yhteisessä kokouksessa ja jokainen tutustuu asiakirjaan, joka varmistetaan lukukuittauksella.

Henkilöstö osallistuu omavalvontasuunnitelman laadintaan eri osa-alueiden kirjoittamisella kuten asukkaiden ravitsemus, hygieniakäytännöt, infektioiden torjunta, terveyden- ja sairaanhoito. Lisäksi Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen.

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa Teija Halttu teija.halttu@aarnenpiha.fi Pirjo Sieppi aarnenpiha@aarnenpiha.fi ja Tiina Kulppi tiina.kulppi@hotmail.com

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään vähintään kerran vuodessa tai tarvittaessa jos toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja turvallisuuteen liittyviä oleellisia muutoksia. Pirjo Siepin vastuulla on liittää omavalvontasuunnitelmaan mahdolliset muutokset.

Omavalvontasuunnitelma annetaan Palvelukoti Aarnenpiha ry:n hallitukselle tiedoksi.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Aarnenpihan omavalvontasuunnitelma on Akselin ja Elinan kerhohuoneella nähtävänä. Asiakkaat, omaiset, henkilöstö ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat aina tutustua suunnitelmaan ilman erillistä pyyntöä. Omavalvontasuunnitelma toimii myös perehdytyksen apuvälineenä. Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä myös Aarnenpihan kotisivuilla.

2 AARNENPIHAN PALVELULUPAUS JA ARVOT

Aarnenpihan toiminnan johtaminen ja eettisyys pohjautuvat yhdessä määriteltyihin ja hyväksytyihin arvoihin ja periaatteisiin ja ne ohjaavat hoito- ja palvelusuunnitelmien toteuttamisessa. Arvot ovat ilmaistu ja auki kirjoitettu myös toiminta- ja toteutussuunnitelmissa.

Aarnenpihan henkilöstölle arvot ovat välineitä pohtia ja ratkaista oman työn tekemiseen ja asukkaan kohtaamiseen liittyviä valintoja. Aarnenpihan arvot ja niihin perustuva palvelulupaus ovat läheisyys, ainutkertaisuus, turvallisuus ja uudistuvuus.

LÄHEISYYS

Asukkaiden ja henkilöstön kohtaamisessa läheisyys tarkoittaa inhimillisyyttä ja läsnä olemista. Empaattisuus, ystävällisyys ja rentouttava rauhallisuus vahvistavat läheisyyden kokemista.

Vuorovaikutustilanteissa asukas kohdataan aidosti. Läheisyyttä osoitetaan lämpimin katsein, pehmein ottein ja sanattomasti viestien. Asukkaita tuetaan olemaan yhteydessä omaisiin ja läheisiin sekä osallistumaan kumppanuustoimintaan ja virikkeellisiin tapahtumiin.

AINUTKERTAISUUS

Aarnenpihan toiminnoissa asukkaiden ja henkilöstön yksilöllisyyttä ja persoonallisuutta arvostetaan ja heitä kunnioitetaan yksilöinä. Asukaspalveluiden ainutkertaisuus perustuu asukkaan ja hänen elämänkaarensa tuntemiseen ja yhteisöllisyyteen.

Palvelujen perimmäinen toimeksiantaja on asukas, mikä edellyttää hänen tarpeidensa yksilöllistä syväymmärrystä. Vanhustyössä arvostetaan enenevästi palvelujen kodinomaisuutta, oma rytmisyyttä ja valinnaisuutta.

TURVALLISUUS

Kodinomainen Aarnenpiha on virikkeellinen, esteetön ja turvallinen asuin- ja elinympäristö. Asukkaiden yksilöllisten ja oikea-aikaisten hoitojen ja palvelujen perustana on luottamus ja oikeudenmukaisuus.

Asukkaiden palveluista huolehditaan valvovien viranomaisten antamien turvallisuusohjeiden ja laatusuosituksen mukaisesti. Osaava ympärivuorokautinen hoiva kulminoituu monialaiseen asiantuntijuuteen ja vastuulliseen henkilöstöön sekä toiminnan omavalvontaan.

UUDISTUVUUS

Sosiaali- ja terveyspalvelujen maakunnallinen uudistus velvoittaa Aarnenpihaa toimimaan läpinäkyvästi ja avoimesti ikäihmisten palvelujen tuottamisverkostossa. Laadukkaiden palvelujen ja niiden uudistamisen keskiössä on erilaisten mahdollisuuksien

oivaltaminen, hyödyntäminen ja määrätietoinen kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa. Uudistamisella pyritään vaikuttavuuteen sekä sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviin muutoksiin.

AARNEPIHAN PERUSTEHTÄVÄ

Aarnenpihan perustehtävä on tarjota ja turvata Lapin maakunnan hyvinvointialueen ikääntyvälle väestölle laadukasta, heidän voimavaroihinsa ja moninaisesti tarpeisiin mukautuvaa palveluasumista. Perustehtävä sisältää hoivan ja hoidon sekä hyvinvointi- ja asumispalvelut.

Kodinomaisella palveluasumisella edistetään asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua ja tuetaan heidän valinnanvapauttansa mielekkään arjen turvaamiseksi

3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO JA RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Aarnenpihan koko henkilökunnan tulee tietää ja osaa tunnistaa mahdollisia riskejä.

Mahdolliset riskit ja epäkohdat, sekä yhdessä mietityt ratkaisut käydään yhdessä läpi tiimipalaverissa, jotka pidetään noin 2 x kk. Jos asia tarvitsee välitöntä puuttumista, niin se korjataan heti. Tällaisia riskejä ovat esim. lukot eivät toimi, ulkoportaot ovat liukkaita tai piha-alueella on ulkopuolisia henkilöitä.

Aarnenpihan tietoturvaohjeita on kuvattu tietoturvasuunnitelmassa. Tietoturvasuunnitelma kuvaa tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä toimintaohjeita ja vastuita. Tässä suunnitelmassa on huomioitu myös varautumiseen liittyviä ohjeita liittyen mm. tietoliikennekatkokseen. Tietoturvasuunnitelma ei ole julkinen asiakirja.

Sairaanhoitajat vastaavat, että Aarnenpihan lääkehoitosuunnitelma on ajan tasainen ja kaikilla henkilöillä, jotka toteuttavat asukkaiden lääkehoitoa on lääkelasku- ja teoria suoritettu ja hyväksytty, sekä lääkehoitoon oikeuttava lupa voimassa.

Lääkehoidon koulutus toteutetaan verkkokoulutuksena ja teoriaosuuden lisäksi työntekijät antavat näytöt, jolla varmistetaan osaaminen, mm insuliinin pistämiseen. Sairaanhoitajan vastuulla on huolehtia lääkehoidon käytännön näyttöjen vastaanottamisen ja yksikön lääkäri allekirjoittaa varsinaisen lääkelupatodistuksen sairaanhoitajan esityksestä.

Lääkehoitosuunnitelma on jokaisella asukaskerroksella luettavana. Sairaanhoidtaja valvoo, että jokainen lääkehoitoon osallistuva perehtyy päivitettyyn suunnitelmaan, tätä seurataan lukukuittauksella. Suunnitelmassa on huomioitu lääkehoitoon liittyviä riskejä ja niiden pohjalta tehty toiminta ohjeita.

Asukkaiden lääkkeet säilytetään asukaskerroksella hoitajan lukitussa huoneessa, ja edelleen lukitussa kaapissa. Molempien talojen lääkekaapin avaimet säilytetään avainboksissa. Työvuorossa oleva lääkeluvallinen aamuhoitaja ottaa kerroksen lääkekaapin avaimen avainboksista, jonka hän luovuttaa seuraavaan työvuoroon tulijalle. Iltahoitaja palauttaa avaimen lääkeboksiin. Lääkeboksin aukaisemiseen tarvitaan koodilukistus joka on tiedossa vain lääkehoitoa toteuttavalla hoitajalla.

Aarnenpihassa on pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuus selvitys, joka perustuu pelastustoimintalakiin ja pelastustoimiasetukseen. Jokaiselle asukaskerrokselle on turvallisuuskansio, joka sisältää kaikki yksikön turvallisuuteen liittyvät asiakirjat. Jokaisella työntekijällä on vastuu tutustua asiakirjoihin, kuittauksella. Myös kaikki opiskelijat, työhön tutustujat sekä omaisilla on mahdollisuus saada turvallisuuskansion luettavaksi.

Palotarkastukset kiinteistöissä tapahtuvat vuosittain, jossa käydään läpi asiakirjat sekä talotekniikkaan liittyvät asiat. Palotarkastukseen osallistuu yksikön johtaja, henkilökunnan edustaja sekä kiinteistöhoidosta vastaava henkilö. Kummassakin kiinteistössä Akselissa ja Elinassa jokaisessa huoneessa on palovaroittimet ja kaikissa kerroksissa ja ulosmenoreiteillä on merkki- ja turvavalaisuus. Paloilmoittimet ja paikantamiskaaviot löytyvät Akselin ja Elinan alakerran tuulikaapeista, sekä sähköpääkeskuksesta. Aarnenpihan palohälytykset ohjautuvat automaattisesti suoraan palolaitokselle. Palohälytykset soivat joka kerroksessa. Akselissa ja Elinassa jokaisella kerroksella on osoitteellinen paloilmoin järjestelmä, joka nopeuttaa pelastautumista. Paloilmoittimelta näkee miltä kerrokselta ja mistä huoneesta mahdollinen hälytys tulee. Väestönsuojat löytyvät kummankin talon alakerrasta. Asukkaiden hoitosängyissä on palolakanat.

Molemmissa palvelukodeissa paloturvallisuuteen liittyvää alkusammutus koulutusta järjestetään 1–2 x vuodessa sekä turvallisuuskävely kaksi kertaa vuodessa. Poistumisturvallisuus harjoituksia tehdään vähintään 2–3 x vuodessa. Harjoituksiin osallistujista pidetään kirjaa.

Aarnenpihassa on tavoitteena uusia turvateknologiaa asukkaiden ja henkilökunnan turvallisuuden lisäämiseksi. Turvateknologista tehdään rekisteriseloste ja asiasta tiedotetaan asiasta.

Asukkaita koskevat paperit säilytetään myös lukitussa tilassa hoitajan huoneessa. Tiloissa säilytetään myös asukkaiden käteisvarat. Hoitajat pitävät kirjaa asukasvaroista annettujen ohjeen mukaan.

Ryhmäkotien käytävillä ja muissa yleisissä tiloissa on liikkumisväylillä käsijohteet (kaiteet). Asukashuoneistoihin asennetaan tukikahvoja tarpeen mukaan. Saunoissa on kiukaiden edessä suojakaiteet ja suihkuutilassa on tukikahvoja ja suihkutuoli. Saunanlauteita on madallettu helpommin saavutettaviksi. Peruskorjauksen yhteydessä molempien talojen tilat ja piha-alue on rakennettu tukemaan esteetöntä liikkumista.

Tiloihin ja laitteisiin liittyviä riskejä on tunnistettu ja niiden pohjalta on huomioitu mm., ettei tiloissa ole kynnyksiä, mattoja sekä teräviä reunoja, lasiesineitä tai myrkyllisiä kukkia. Riskejä voi olla myös pitkät sähkökatkokset, tähän on erikseen toimintasuunnitelma ja se liittyy osaksi varautumisen suunnitelmaa.

Asukkaiden huoneet voivat olla pimeitä, ja ahtaita koska apuvälineitä on paljon käytössä. Tällöin henkilökunta keskustelelee omaisten kanssa huoneiden kalustamisesta ja riittävästä valaistuksesta, joka lisää kodin turvallisuutta.

Kaikki pesuaineet ja vaarallisten aineiden asianmukainen käyttö ja säilytys huomioidaan.

Apuvälineiden ohje- ja tuoteselosteet ovat saatavilla. Varmistetaan, että kaikki sähkölaitteet ovat kunnossa ja niiden määräaikaishuollot on tehty. Huolehditaan aina, että kaikki ovet ovat lukossa ja ovikoodi toimii. Apuvälineisiin tehdään vuosihuollot ja niiden käyttöön opastus on riittävä.

Akselin ja Elinan turvajärjestelmiä ja turvajärjestelyjä lisätään asukkaiden ja henkilökunnan tarpeiden mukaan. Henkilökunnan tehtävänä on täyttää Haipro ilmoitukset ja tapaturmailmoitukset vahingon sattuessa. Tarkka kirjaaminen jokaiselta työvuorolta korostuu asiakkaan palvelun antamisen ja saamisen.

Toimintayksikön riskejä on lisäksi tunnistettu, jotka voivat liittyä yksikön taloudellisiin, sekä palveluihin liittyen. Lisäksi henkilöstöön, että asukkaisiin liittyviä riskejä.

Henkilöstöön liittyen osaavan henkilökunnan saatavuus on ajoittain haasteellista ja sen vuoksi työvuorolistojen ja vuoroihin sijoittaminen on haastavaa.

Yksikön johtaja vastaa vuorosuunnittelusta ja yksikössä on toiminta ohjeita sille, jos vuoroihin ei saada riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa. Kuuluu myös tärkeänä osana varautumisen toiminta ohjeisiin.

Asukkaiden toimintakyky ja sairaudet voivat aiheuttaa asukaskerroksella levottomuutta, aggressiivisuutta toisia asukkaita ja henkilökuntaa kohtaan. Lisäksi sairauden takia voi olla, että asukkaat menevät toisen asukkaan huoneeseen, jolloin voi tulla yhteenottoa ja kaatumisia, toisinaan asukkaat lähtevät liikkeelle ilman apuvälineitä. On mahdollista, että ruokailussa asukas voi syödä toisen asukkaan ruokia, jolloin tulee sana harkkaa. Henkilökunta valvoo asukkaiden ruokailua ja tarvittaessa istumapaikkoja vaihdetaan tai ruokailua vähän porrastetaan, sekä varmistaa näin läsnäololla asiakasturvallisuutta, myös öiseen aikaan.

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Riskienhallinnassa laatua ja asiakasturvallisuutta parannetaan tunnistamalla jo ennalta ne kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen on vaarassa. Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Osana riskienhallinnan toimeenpanoa toteutuneet haittatapahtumat kirjataan, analysoidaan, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet. Esihenkilön vastuulla on perehdyttää henkilökunta omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa joka päivästä arjen työtä palveluissa.

Ilmoitusvelvollisuus

Työsopimuslain 3 luvun 1 § mukaan työntekijän on noudatettava niitä määräyksiä, joita työnantaja antaa toimivaltansa mukaisesti työn suorittamisesta.

Jokaisen henkilökunnan tulee noudattaa Sosiaalihuoltolaki 48§ henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitus tehdään välittömästi johtajalle, kun henkilö on saanut tietoon epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan asiakkaan palvelun toteuttamisessa. Tällaisia on esim. asukaan epäasiallinen kohtelu kuten rumasti puhuminen, kiroilu, vähättely jne. Ilmoitusvelvollisuus on myös tehtävä silloin kun näkee että asukkaan perushoitoa laiminlyödään, kuten suojan vaihtoa, vaatteiden pukeminen/riisuuntuminen, aterioiden syöttämisessä avustaminen jne. Ilmoittajalle ei kohdistu mitään kielteistä toimenpidettä.

Tiedon saatua yksikön johtaja keskustelee ensin hoitajan kanssa, pyytäen kirjallisen selvityksen tapahtumasta. Sen jälkeen pidetään yhteinen kokous asukkaan omaisten ja läheisten kanssa, jossa kerrotaan avoimesti mitä on tapahtunut. Yksikön johtaja tiedottaa Laphaa. Yksikössä järjestetään välittömästi henkilökunnan kokous missä käydään läpi asukkaiden itsemääräämisoikeus ja mitä se tarkoittaa käytännössä. Aarnenpiha korjaa välittömästi epäkohdan tai uhan, joka koskee asukkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamista, yhdessä henkilöstön kanssa. Työnantajalla on velvollisuus puuttua työnjohdollisin keinoin, kun henkilö on syyllistynyt asukkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamiseen.

Aarnenpihan henkilökunta ilmoittaa välittömästi johtajalle, kun hän näkee tai kokee asiakasturvallisuuteen vaikuttavan epäkohdan. Tiimipalavereissa käydään läpi mahdolliset epäkohdat ja mietitään yhdessä ratkaisuja sen poistamiseen. Henkilökunnalla on vastuu tehdä Haipro ilmoituksen, kun siihen on tarve.

Aarnenpihassa korjaavat toimenpiteet voidaan tehdä välittömästi, ne edesauttavat asukkaiden ja henkilökunnan työturvallisuuteen ja viihtyvyyteen.

Asukkaat ja omaiset voivat tuoda havaitsemansa epäkohdan, laatupoikkeaman ja riskit kertomalla siitä hoitajalle, yksikön johtajalle tai asiakaspalautteella. Asian sisällön mukaan voidaan järjestää yhteinen kokoontuminen asukkaan ja omaisten kanssa, pyrkien saamaan yhteisen ymmärryksen ja epäkohdan korjattua. Epäkohta, laatupoikkeama ja riski korjata välittömästi, jonka jälkeen tieto annetaan asiakkaalle ja omaisille.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen, analysointi ja raportointi. Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu

työntekijöiden, asiakkaan ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Haipro ilmoitus tehdään haittatapahtumista ja läheltä piti tilanteista. Vakavista haittatapahtumista tulee välittömästi tiedottaa Laphaa.

Aarnenpihalla on kattavat vakuutukset, joten tapahtuman mukaan tehdään myös vakuutusyhtiöön tapaturma tai vahinkoilmoitus.

Kun työntekijällä sattuu vahinko asukkaan omaisuuteen liittyen esim. silmälasit särkyvät, matkapuhelin menee vahingossa pesukoneeseen ja tulee epäkuntoon niin yksikkö korvaa asukkaalle kaikki vahingot. Omaisten kanssa keskustellaan tapahtuneesta tilanteesta ja yhdessä sovitaan korvauksen suuruudesta.

Korjaavat toimenpiteet

Haittatapahtumista ja epäkohdista tehdään kooste, 4 x vuodessa, sekä kirjataan ylös, miten asia on saatu korjattua. Näitä käydään läpi tiimipalavereissa ja varmistetaan, että asia on kunnossa. Omaisten tapaamisissa voidaan myös keskustella asiasta ja kannustaa heitä tutustumaan omavalvontasuunnitelmaan, sekä tuomaan esille ideoita ja parannusehdotuksia yksikön toimintaan. Tämä lisää avoimuutta ja luotettavuutta yksikön toiminnasta. Uuden asukkaan saapuessa yksikköön niin kerrotaan ja annetaan omavalvontasuunnitelma luettavaksi.

4 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelu- ja hoitosuunnitelmasta säädetään sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7 §:ssä.

Sosiaalihuollon palveluissa jokaisella on oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä. Henkilökunnan tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteuttamisen. Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Tähän liittyvät läheisesti myös oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan.

Aarnenpihan jokaiselle asukkaalle laaditaan henkilökohtainen hoito- ja palvelusuunnitelma. Suunnitelman laadinnan vastuu on asukkaan nimetyllä omahoitajalla ja sairaanhoitajalla yhteistyönä asukaskerroksen muiden hoitajien kanssa. Asukas ja omainen otetaan mukaan suunnitelman laadintaan. Hoito- ja palvelusuunnitelmalla varmistetaan asukkaan saama palvelu jokaisena viikonpäivänä ja se tarkistetaan vähintään kuuden kuukauden välein tai välittömästi jos palvelun sisällössä tapahtuu muutos. Asukkaan muutettua Laphan nimeämä henkilö tulee yksikköön tapaamaan asukasta ja hänen omaisiansa varmistaen asukkaan hoito- ja palvelusuunnitelman sisällön sekä mielipiteen palvelukodissa asumisesta. Tähän hoitokokoukseen osallistuu asukas, omainen, SAS- hoitaja, asukkaan omahoitaja, sairaanhoitaja ja yksikön johtaja.

Hoitajat tekevät ns. tarkemman työsuunnitelman asukkaasta. Työsuunnitelmaan kirjataan ylös, haluaako asukas nukkua aamulla pitkään, kirjataan ruokailuun liittyviä asioita, saako olla kahvia vai teetä, mistä voileivästä ja ruuasta pitää. Tärkeää on kirjata ylös, haluaako hän osallistua yhteisiin viriketapahtumiin. Lisäksi Aarnenpihassa on käytössä asukkaalle laadittava elämänhistoria lomake. Lomakkeen täyttäminen on vapaaehtoinen ja sen voi täyttää asukas ja omainen yhdessä. Asukaskerroksen hoitajat tutustuvat asukkaan elämänhistoriaan, näin hoitajat tutustuvat asukkaaseen syvällisemmin ja auttaa ymmärtämään asukasta ja helpottaa yhteistä kanssakäymistä. Asukkaan huoneeseen voi tehdä myös elämänpuu taulun, josta näkee asukkaan elämän historian tiivistettynä.

Asukkaalla on oikeus yksityisyyteen ja vapaus päättää itse omista jokapäiväisistä toimistaan ja mahdollisuuksistaan elää omannäköistä elämää. Yksikössä on sovittu, että koskaan asukasta ei hoideta väkisin, vaan pyritään yhteisymmärryksen kautta. Kun asukas ei ole heti valmis yhteistyöhön esim. pesutilanteessa niin hänen annetaan olla rauhassa ja yritetään myöhemmin uudestaan. Keskustellaan ja perustellaan, miksi on hyvä lähteä pesulle, eikä heti tartuta toimeen. Joskus tilanne voi olla haasteellisempi, jos asukas on sotkenut ulosteella itsensä ja vuode on märkä.

Asukkaan huoneen ovi ei ole lukittu. Osa asukkaista haluaa, että yöllä ovi on lukossa niin silloin asia varmistetaan myös omaisilta ja kirjataan asukkaan papereihin.

Hoito- ja palvelusuunnitelmaan kirjataan myös, jos asukkaalla on rajoittamispäätöksiä. Rajoittamistoimenpiteestä on aina tehtävä yksilöity päätös, josta vastaa asiakasta hoitava

lääkäri. Rajoitustoimenpidettä ei voi tehdä ennakoivasti ja se voidaan tehdä ainoastaan määräaikaiseksi. Olennaista on se, että rajoitustoimenpide pitää lopettaa välittömästi, kun se on välttämätön.

Lisäksi on huomioitava se, että itsemääräämisoikeuden rajoittaminen on sellainen hoitopäätös, josta on keskusteltava asiakkaan kanssa tai pyrittävä selvittämään asiakkaan omaa kantaa. Jos asiakas ei pysty päättämään hoidostaan pitää hänen lähiomaistaan, läheistään tai laillista edustajaansa kuulla. Rajoittamispäätös kirjataan asiakastietoihin osana hoitosuunnitelmaa. Rajoittamistoimista tulee kirjata systemaattisesti, myös rajoittamisen aikaisesta voinnin seuraamisesta.

Aarnenpihassa rajoittamistoimina voidaan käyttää (jos asetettuun tavoitteeseen ei päästä muilla keinoin tai jos rajoittamisen käytölle on painava ja hyväksyttävä syy): laitojen nosto hoitosängyssä, pyörä-, hoito-, nojatuoliin haaravyön käyttö tai hygieniahaalarin käyttö.

Aarnenpihalla on käytössä Life Care potilastietojärjestelmä. Life Caresta saadaan tiedon asukkaan sairauksista, lääkityksestä, toimintakyvystä, jne. Hoitajat kirjaavat siihen 3-4 kertaa vuorokaudessa asukkaan toimintakyvystä, syömisestä, nukkumisesta. Sen lisäksi asukkaan toiveita ja rajoittamiseen liittyviä asioita tulee huomioida kirjauksissa. Life Caren avulla kaikki henkilöt, jotka osallistuvat asukkaan hoitoon ja palveluun saavat ajantasaisen tiedon ja näin varmistetaan asukkaan tarvitsema hoito ja palvelu. Yhteistyötä lääkärin kanssa asiakkaan hoitoon ja sairauteen liittyen voidaan toteuttaa tämän asiakastietojärjestelmän kautta. Yksikön lääkärin vastuulla on tehdä asukkaalle hoitolinjaukset. Hoitolinjauksen laadintaan osallistuu asukas, omainen, lääkäri, sairaanhoitaja, omahoitaja tai kerroksen toinen hoitaja. Hoitolinjaus on tärkeä tehdä jokaiselle asukkaalle, joka edesauttaa asukkaan hoitamista yksikössä elämän loppuun saakka, välttäen sairaala siirtoja

Vanhuspalvelulain 15 a §:n mukaan Aarnenpihassa on käytössä RAI- toimintakyvyn arviointimenetelmä, MMSE-muistitesti ja ravitsemustesti.

Henkilökunta pitää säännöllisiä raportteja vuorojen vaihtuessa, sekä säännöllisillä tiimipalavereilla myös varmistetaan, että jokainen henkilö noudattaa yksikön pelisääntöjä ja Aarnenpihan palvelulupausta. Työyhteisön kesken on avoin vuoropuhelu ja työkaverin ammattitaidon arvostaminen ja häneen luottaminen.

Aarnenpihan ruokailuajat ovat joustavia, mutta huolehditaan että ei tule liian pitkää paastoa ruokailun ja nesteen nauttimiselle. Asukaskerroksella on jääkaappi mistä voi tarjota ja antaa asukkaille syötävää ja juotavaa vaikka yöllä.

Jokaisella asukkaalla on hoitajan huoneessa lukollinen rahalipas, jossa säilytetään asukkaan käyttövaroja, ja niiden käyttöä seurataan. Omasilta ja edunvalvojlta pyydetään käyttörahaa lisää ja annetaan kopio mihin rahoja on käytetty.

Asukkaalla on mahdollista saada talon ulkopuolisen kampaajan ja jalkojenhoitajan palvelun, jotka käyvät yksikössä tarvittaessa ja perivät antamasta palvelusta maksun. Omaisilta varmistetaan voiko palvelun tilata asukkaalle.

Aarnenpihan jokaisella asukkaalla on oma huone, jonka he voivat sisustaa omilla rakkailla huonekaluilla, esineillä ja kukilla. Huoneessa on oma vessa ja suihku sekä vaatekaappeja. Asukaskerrokset ovat pieniä ryhmäkoteja, yhteensä kahdeksan asukasta ja kerrokset ovat kodinomaisia. Asukas voi halutessaan olla omassa huoneessa tai yhteisissä tiloissa toisten kanssa. Aarnenpihalla on oma keittiö, jossa valmistetaan koti ruokaa, leivotaan ja erityisruokavaliot huomioidaan. Asukkailla voi käydä vieraita ilman vierailuaikaa, sekä halutessaan voivat myös yöpyä läheisen luona. Asunto on turvallinen ja ulkopuolisilla ei ole pääsyä asukkaan kerrokselle. Halutessaan asukas voi lähteä yökylään omaisten luo.

Asiakkaan omaiset huomioidaan, kun he tulevat vierailulle läheisen luo. Keskustellaan ja tiedotetaan avoimesti, miten hänen läheisellä on mennyt, sekä kirjataan asukkaan papereihin päivän kulun. Asukaskerroksilla pidetään yhteisöpalaverit joka kolmas viikko, johon osallistuu asukkaat, asukkaiden omaiset/läheiset ja henkilökunta. Palaverissa keskustellaan arjen asioista kuten päivän kulusta, toiveista, ajankohtaisia asioita, jne. Yhteisökokoukseen osallistuu asukkaat, omaiset/läheiset, ja henkilökunta.

Muistisairaalan henkilön hoito EOAK/8165/2020

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Kun asukas tai omainen kokee, että häntä on kohdeltu loukkaavasti tai epäasiallisesti, keskustele yksikön johtaja tilanteesta sen henkilön kanssa, joka niin on toiminut. Pidetään yhteinen kokous omaisten/ läheisten kanssa, johon osallistuu kerroksen omat hoitajat ja keskustellaan asiasta ja sovitaan yhteisesti jatkotoimenpiteet. Kokouksesta tehdään muistio. Henkilöstön yhteisissä kokouksissa keskustellaan hyvistä käytännöistä ja

tarvittaessa tehdään muutokset toimintatapoihin. Muistutetaan henkilökuntaa noudattamaan sosiaalihuoltolakia 48–49§.

Asiakkaan osallisuus

Asukkaita kannustetaan pitämään toimintakykyä yllä esim. liikkumalla, pukemalla/riisuuntumalla, olla mukana pesutilanteissa, parran ajo, hampaiden pesu, syömällä jne. Asukkaita myös kannustetaan yhteisiin tapahtumiin ja ryhmiin. Omaiset voivat tulla avustamaan läheistä esim. syöttötilanteissa, osallistua viriketapahtumiin.

Aarnenpihassa on otettu kehitystehtäväksi asiakkaan osallisuuden vahvistaminen ja vaikuttamisen mahdollisuudet. Aarnenpihassa järjestetään kerroksen asukaskoontumisia noin joka toinen kuukausi ja niistä pidetään pöytäkirjaa.

Asukaspalautetta saadaan päivittäin huomioiden omaiset, heidän kanssaan keskustellaan ja kysytään, onko jotain mitä he haluaisivat sanoa. Heillä on mahdollista antaa asiakaspalautteita myös palautelaatikkoon. Asiakaspalautteet käydään henkilökunnan yhteisissä kokouksissa läpi. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman laadinnan yhteydessä saadaan myös palautetta omaisilta.

Asiakaspalautteen saatua voidaan henkilökunnan kanssa yhdessä miettiä, voidaanko toimintaa muuttaa. Muutos tehdään välittömästi, jos se on mahdollista, kuitenkin huomioiden, jos sillä isoa vaikutusta yksikön talouteen.

Asiakkaan oikeusturva

Palvelukoti Aarnenpiha ry:n palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai Laphalle johtavalle viranhaltijalle.

Muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä välittömästi. Toiminnassa olevat epäkohdat poistetaan, ja tiedotetaan kaikille asianosaisille. Muistutukset käsitellään kahden viikon aikana.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot

Teija Halttu, johtaja puh. 040 506 5441

Kaartokatu 16

96100 Rovaniemi

Laphalla muistutus ohjataan lähettämään kirjaamoon.

Potilas- ja sosiaaliasiavastaava yhteystiedot Johanna Pikkuaho p. 040 506 0083 ja

Satu Peurasaari p. 040 482 3584

potilasasiavastaava@lapha.fi

sosiaaliasiavastaava@lapha.fi

Potilas- ja sosiaaliasiamiehen voi ottaa yhteyttä, kun tarvitsee neuvoa ja ohjata potilaslain soveltamiseen liittyvissä asioissa;

- Tiedottaa potilaan oikeuksista.
- Toimia potilaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi.
- Neuvoa ja tarvittaessa avustaa muistutuksen, kantelun ja potilasvahinkoilmoituksen tekemisessä.

Omatyöntekijä / omahoitaja

Kaikille Aarnenpihan asiakkaille on nimetty omahoitaja koko asiakkuuden ajaksi. Omahoitaja edistää asukkaan sosiaalisia suhteita auttamalla asukasta esim. soittamalla läheiselle säännöllisin väliajoin. Omahoitaja myös huolehtii hoito- ja palvelusuunnitelmien ajantasaisuudesta ja päivittämisestä. Sekä huolehtii RAI arvioinnit.

Laphan nimeämä omatyöntekijä on sosiaalityöntekijä Mari Salomaa ja hänen tehtävänensä on asiakkaan tarpeiden ja edun mukaisesti edistää sitä, että asiakkaalle palvelujen järjestäminen tapahtuu palvelutarpeen arvioinnin mukaisesti.

5 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja sosiaalista kanssakäymistä tukeva toiminta

Asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmiin kirjataan tavoitteita, tahtoa ja toiveita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan, ruokailuun ym. Sekä niitä mahdollisuuksia, jolla asiakas voi elää omannäköistä arkea.

Asiakkaiden fyysistä, psyykkistä, kognitiivista ja sosiaalista toimintakykyä edistetään kannustamalla heitä osallistumaan henkilökohtaisissa hoidossa kuten; pesuissa, pukemisessa, hiusten kampaamisessa, parranajossa jne. Heitä tuetaan liikkumaan apuvälineitä käyttäen yhdessä hoitajan kanssa. Asukkaille järjestetään säännöllisesti viriketuokioita kuten musiikkihetkiä, hartauksia, ulkoilua, juhlia ja liikuntatuokioita heidän toimintakykynsä ja toiveiden mukaisesti? Sen lisäksi asukkaat voivat vaikuttaa oman kodin sisustamiseen, ruokalistojen suunnitteluun ja päivittäin haluavatko esim. aamulla puuroa vai viiliä.

Aarnenpihassa säännöllistä yhteistyötä on Petronella Lions naisten kanssa noin 4–5 x vuodessa: Järjestetään yhteinen ulkoilutapahtuma laulaen ja lättöjä paistaen. Heiltä saadaan myös saattoapua Rovaniemen kevät- ja syysmarkkinoille. Lahjotuksena on saatu asukaskerrokselle kukkia, ja lämpimiä viittoja ulkoilua varten. Neuvokkaan ohjelmarengas käy kerran kuukaudessa, Rovaniemen seurakunta ja Sana- ja rukouspiiri järjestävät hartaushetkiä noin joka kolmas kuukausi. Metsäryhmä kokoontuu noin 2 x kuukaudessa ja Kunnan pojat esiintyy noin joka toinen kuukausi.

Asukkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa seurataan päivittäin, ja ne kirjataan LifeCareen.

Ravitsemus

Ravinto ja ruokailu, sekä niihin liittyvä tapakulttuuri ovat tärkeä osa sosiaalihuollon palveluja. Ikääntyneiden ihmisten ravitsemuksella on keskeinen merkitys toimintakyvyn, terveyden sekä elämänlaadun tukemisessa.

Aarnenpihassa on oma keittiö, jossa valmistetaan kaikki ateriat ja leivotaan leipää ja pullaa. Mahdollisuuksien mukaan käytetään paikallisia raaka-aineita, kuten perunaa, kasviksia, mansikoita jne. Valmistuskeittiöltä viedään asukaskerroksille ruokatarvikkeita neljä kertaa päivässä. Kerroksen hoitajat tilaavat asukaskerroksen jääkaappiin valmistuskeittiöltä tarjottavat ruoka-aineet kuten maidon, piimän, leivän, viilin jne.

Ravitsemuksessa huomioidaan iäkkään henkilön yksilölliset tarpeet, erityisruokavaliot ja mieltymykset, kuitenkin Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositukset huomioiden. Ikääntyneen henkilön ruokavalio sisältää tarvittavan määrän energiaa, vähintään 1600 kcal/vrk sekä vitamiinit, kivennäisaineita ja proteiinia.

Asiakkaiden riittävää ravitsemuksen ja nesteen saantia, sekä ravitsemuksen tasoa seurataan säännöllisesti punnitsemalla heidät kerran kuukaudessa tai erillisen ohjeen mukaan. Seuranta tapahtuu myös RAI-arviointien yhteydessä sekä aina, kun asiakkaan tilassa tai toimintakyvyssä tapahtuu muutoksia. Tarvittaessa käyttöön otetaan lisäravinteet ja nestelista, jos nähdään että asukaan nesteen nauttiminen on vähäistä. Huomioidaan myös se, ettei yö paasto veny yli 11 h.

Asukkaiden uskonto ja vakaumus huomioidaan myös aterioiden tarjoamisessa esim. ei tarjota sianlihaa tai veriruokaa. Aarnenpihassa on käytössä kuuden viikon kiertävä ruokalista, jota uudistetaan säännöllisesti yhteistyössä asukkaiden ja henkilökunnan kanssa. Ruokalista on jokaisella asukaskerroksella nähtävänä. Ruokalistaan voi tulla keittiöstä riippumattomia muutoksia, mikäli on ruokatarvikkeiden saatavuus ongelmia.

Hygieniäkäytännöt

Säännöllinen ja suunnitelmallinen siivous ja tekstiilien puhtaanapito ovat olennainen osa asiakkaiden hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Hyvä hygienia- ja puhtaus taso ennaltaehkäisee myös tarttuvien tautien leviämistä.

Hygieniäkäytännöistä suositellaan laadittavaksi yksikön ohjeet normaaliajan tilanteeseen ja lisäksi poikkeusajan tilanteisiin. THL on julkaissut [ohjeen infektioiden torjunnasta pitkäaikaishoidossa ja -hoivassa \(Ohje 2/2020\)](#).

Asukkaiden huoneiden siivous on kerran viikossa. Päivittäisestä siisteydestä huolehtii lähihoitajat ja hoitoapulaiset. Roskat viedään pois päivittäin.

Yleisten tilojen siivous on maanantaista- perjantaihin ja asukaskerroksella peruspinnat desinfioidaan THL ohjeita noudattaen.

Asukkaiden käyttövaatteet pestään asukaskerroksella. Liinavaatteet vaihdetaan vähintään joka toinen viikko tai tarvittaessa. Liinavaatteet tulevat pesulasta; aluslakana, tääkipussi, tyynyliina, käsi ja kylpypyyhkeet.

Henkilökunta on koulutettu/perehdytetty yksikön puhtaanapidon ja pyykkihuollon toteuttamiseen ohjeiden ja standardien mukaisesti, joita tulee noudattaa.

Infektioiden torjunta

Tartuntatautilain 17 §:n mukaan sosiaalihuollon toimintayksikön on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita.

Aarnenpihan hygieniayhdyshenkilönä on lähihoitaja Sari Mononen puh. 040 511 7754

Infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviäminen ennaltaehkäistään pitämällä siisteydestä huoli. Yksikössä on henkilökuntaa ja välineitä siisteyden ylläpitämiseksi.

Aarnenpihalla on siivoussuunnitelma, hygieniasuunnitelma, ohjeita käsihygieniasta sekä käytössä finyylihanskoja, kasvosuojaimia, käsidesiä ja saippuaa. Tarvittaessa käytetään myös kertakäyttöliinoja puhdistamiseen.

Henkilökunta huolehtii aseptisestä toiminnasta, käyttää tarvittavia suojavälineitä ja kaikilla on hygieniapassi ja keittiöhenkilökunnalta vaaditaan salmonellatodistus. Asukaskerroksella desinfioidaan pintoja säännöllisesti ja huolehditaan asukkaiden käsihygieniasta. Aarnenpihassa huomioidaan talousarvioon riittävästi määrärahoja suojavälineiden siivousvälineiden ja aineiden hankintaan.

Terveyden- ja sairaanhoito

Asiakkaiden suunhoito varmistetaan perusterveydenhuollon kautta, halutessaan asiakas voi varata suunhoidonpalveluita myös yksityisen puolen palveluiden piiristä.

Palvelukoti Aarnenpihan lääketieteellinen vastuu on Laphan ikäosaamiskeskuksella, jonka nimeämä lääkäri käy viikoittain kierrolla palvelukodeissa. Yksikön lääkärille voi soittaa arkisin kello 8–16 ja sairaanhoitaja voi konsultoida asiakkaiden kiireettömissä asioissa LifeCaren kautta lääkäriä. Päivystävä yleislääkäri vastaa arkisin kello 8–16, geriatrinen lääkäripäivystys on arkisin kello 18–21, sekä päivystävä yleislääkäri kello 21–08. Viikonloppuisin kiireelliset soitot geriatriseen päivystykseen kello 9–15 välisenä aikana.

Käytössä on myös ALISA ja kotisairaalan tuki.

Asukkaalla on myös mahdollisuus valita lääkäri palvelut yksityisiltä palveluntuottajilta niin halutessaan.

Äkillisissä kuolemantapauksissa toimitaan lääkärin antamien ohjeiden mukaisesti.

Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä seurataan sekä edistetään päivittämällä RAI-arviointi kuuden kuukauden välein ja aina asiakkaan terveydentilan merkittävästi muuttuessa. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelma päivitetään vähintään ½vuosittain ja aina asiakkaan terveydentilan merkittävästi muuttuessa.

Terveyttä edistetään arjen kuntouttavan työtteen menetelmin hoito- ja palvelusopimuksessa sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

Asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa Laphan ikäosaamiskeskuksen lääkäri yhdessä Aarnenpihan sairaanhoitajien kanssa. Palvelukoti Aarnenpihassa vakituksessa toimessa on kaksi sairaanhoitajaa, jotka vastaavat yksikön sairaanhoidollisista tehtävistä.

Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään asukkaan henkilökohtaisella hyvällä perushoidolla, ravitsemuksella, turvallisuudella, lääkityksellä ja sosiaalisella kanssakäymisellä. Seuranta tapahtuu kirjaamisella, havainnoimisella, keskustelemalla.

Yksikön lääkäri ja sairaanhoitaja vastaavat asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta. Sairaanhoitajana on Karenina Perätalo ja Taru Vuori ja Virpi Vähäkari, yhteistyössä asukaskerroksella olevien hoitajien ja hoitoapulaisten kanssa.

Yksikön lääkehoito perustuu yksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Lääkehoitosuunnitelmaa vähintään kerran vuodessa tai välittömästi, jos toiminnassa tapahtuu muutoksia.

Yksikön lääkehoidonsuunnitelman päivityksestä vastaavat sairaanhoitajat.

Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä. Jokainen varmistaa lukukuittauksellaan päivitettyyn suunnitelmaan perehtymisen.

Monialainen yhteistyö

Yhteistyö ja tiedonkulku asiakkaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien ja eri hallinnonalojen kanssa on järjestetty potilastietojärjestelmä LifeCaren avulla, hoitotiedotteella, puhelimella ja asukkaan luona yhteisellä tapaamisella.

6 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Palo- ja pelastusturvallisuudesta, sekä asumisterveyden turvallisuudesta vastaavat eri viranomaiset kunkin alan oman lainsäädännön perusteella. Asiakasturvallisuuden edistäminen edellyttää kuitenkin yhteistyötä kaikkien turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa. Palo- ja pelastusviranomaiset asettavat omat velvoitteensa edellyttämällä mm. poistumisturvallisuussuunnitelman. Palveluntuottajilla on myös ilmoitusvelvollisuus palo- ja muista onnettomuusriskeistä pelastusviranomaisille.

Palvelukoti Aarnenpiha ry:n yhteistyö asiakasturvallisuuden varmistamiseksi on laaja.

Yhteistyötä tehdään eri viranomaisten kanssa, kuten Lapin hyvinvointialan eri viranomaisten kanssa, palo- ja pelastusviranomaiset sekä Digi- ja väestövirasto. Kirjallisia sopimuksia on Kiinteistöhuolto Neitola Oy, Pohjoisen lukitus- ja turvatekniikka, Praecom, Otis hissihuolto parantamaan asiakasturvallisuutta.

Asiakasturvallisuutta varmistaa omalta osaltaan myös holhustoimilain mukainen ilmoitusvelvollisuus maistraatille edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä sekä vanhuspalvelulain mukainen velvollisuus ilmoittaa iäkkästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön huolehtimaan itsestään.

Terveydensuojelulain mukainen omavalvonta

Yksikön tilojen terveellisyyteen liittyvät riskit hallitaan siisteyden ylläpitämisestä. Lisäksi on huolehdittu riittävästä ilmastoinnista, ilmastokanavien puhdistuksesta ja suodattimien vaihdosta. Henkilökuntaa ohjeistetaan toimimaan oikein esim. noroviruksen aikana. Sekä huolehditaan tarvittavat suojavälineet asukkaiden ja henkilökunnan käyttöön.

Yhteistyötä tehdään Lapin keskussairaalan hygieniahoitajan kanssa soittamalla ja koulutuksen järjestämisellä. Lisäksi noudatetaan Lapin hyvinvointialan ohjeita ja määräyksiä.

Henkilöstö

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys, myös poikkeusoloissa. Sekä sijaisten käytön periaatteet.

Aarnenpihassa on yhteensä 53 työntekijää ja eri ammattiryhmiä. Ammattiryhmät ovat mm. sairaanhoitajia, lähihoitajia, kodinhoitaja, perushoitaja, apuhoitaja, hoiva-avustaja, hoitoapulainen, emäntä, keittiöapulainen, siivoaja, toimistonhoitaja ja johtaja.

Työvuorot pyritään suunnittelemaan siten, että jokaisella asukaskerroksella on koulutettu vastuuhoitaja, jonka työparina toimii hoiva- hoitoapulainen. Sairaanhoitajat tekevät myös perustyötä.

Vakituiseen toimeen ja sijaisuuksiin on ammattitaitoisen henkilökunnan saanti toisinaan vaikeaa, jonka takia on tehty erityisratkaisuja siten, että osa hoitoapulaisista on myös tarvittaessa asukaskerroksella vastuuhoitajana. Yleensä heillä se on ns. tuttu kerros, he tuntevat asukkaat ja heidän palvelunsa tarve on tiedossa. Sen lisäksi aina varmistetaan, että toiselta asukaskerrokselta koulutettu hoitaja käy huolehtimassa asukkaiden lääkehoidon ja jonka apu on helposti saatavissa.

Koulutetun hoitajan varmistamiseksi asukaskerroksella joudutaan toisinaan tekemään erityisratkaisuja myös työvuorojen pituuteen. Tällöin on jouduttu suunnittelemaan ns. tuplavuoroja, jolloin varmistetaan asukkaiden ja henkilökunnan turvallisuus. Hoitohenkilökuntaa voidaan vaihtaa myös talojen kesken. Aarnenpihaan on palkattu useampi hoitoapulainen, koulutetun hoitajan työpariksi, koska heitä on ollut saatavilla.

Tilanteessa, jossa henkilöstön määrässä ja rakenteessa on poikkeamaa niin tämän takia on sovittu, että johtaja tai vuorossa olevat hoitajat antavat ohjeet työtehtävien hoitamiseksi. Poikkeusolojen työohjetta on yhdessä sovittu henkilökunnan yhteisessä kokouksessa.

Teija Halttu vastaa henkilökunnan palkkaamisen vakituisiin ja eri pituisiin sijaisuuksiin, sekä vastaa työvuorojen suunnittelusta. Henkilökunnan äkillisiin poissaoloihin palkataan välittömästi ulkopuolinen sijainen, jos on saatavilla, muutoin avoimeksi jääneet työvuorot hoidetaan oman henkilökunnan kesken. Tilanteessa, kun asukas tarvitsee lisähoitoa ja valvontaa esim. saattohoidossa tai asiakkaan levottomuuden lisääntymisen vuoksi palkataan lisähenkilö asukaskerrokselle tilanteen mukaan. Henkilökunnalla on oikeus tilanteen mukaan palkata lisä apua esim. iltaan, jos tilanne niin vaatii.

Henkilökuntaa rekrytoidessa varmistetaan henkilön ammattitaito seuraavilla toimenpiteillä; tutkintotodistus, rekisterinumero, mahdollinen lääkehoitoon liittyvä lupakoulutus ja

hygieniapassi. Pyydetään työtodistukset ja mahdolliset suositukset ja muut työhön liittyvät todistukset.

Aarnenpihan henkilökunnan perehdyttäminen työtehtäviin

Aluksi johtaja kertoo toimintayksikön historiasta, tavoista, arjesta ja arvoista. Kerrotaan asukkaiden toimintakyvystä, lukumäärästä, asunnon koosta jne. Sitten kerrotaan työtehtävistä, työhön liittyviin asiakirjojen täyttamisestä, todistusten kopiointi ja niiden oikeellisuuden varmistaminen, pelisäännöistä keskusteleminen, työterveyshuolto jne. Käydään tutustumassa yksikön tiloihin ja tulevaan ns. kotikerrokseen. Sovitaan perehdytyspäivät ja kuka on perehdyttäjänä. Kaikki tiedot annetaan kirjallisesti henkilölle mukaan.

Uudelle työntekijälle suunnitellaan 3–4 perehdytyspäivää ns. omalle kotikerrokselle ja yksikköön. Perehdyttäjänä toimii kokenut ammattitaitoinen työkaveri. Uusi työntekijä tekee aluksi itsenäisesti työvuoroja omalla kerroksella, jolloin hän oppii ja sisäistää yksikön toimintatavat. Eri vastuu henkilöt perehdyttävät työntekijän asukasturvallisuuteen. Uusi työntekijä tutustuu omavalvontasuunnitelmaan, lääkehoitosuunnitelmaan, palo- ja pelastussuunnitelmaan, tietoturvasuunnitelmaan sekä yksikön toimintasuunnitelmaan ja luku kuittaa asiakirjoihin tutustumisen.

Yksikössä on Life Care asiakastietojärjestelmä käytössä, johon työntekijän käyttöoikeudet hakee johtaja, joka myös hallinnoi käyttäjätunnuksia. LifeCaren käytön opastaa perehdyttäjä.

Uusi työntekijä perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita perehdytetään asukaskerrokselle yksikön suunnitelmiin.

Henkilökunnan koulutukset suunnitellaan yhdessä henkilöstön kanssa ja katsotaan mitä koulutusta tarvitaan. Koulutuksia on EA- koulutus, alkusammutuskoulutus, tietoturvaan liittyen Granite, kirjaamiskoulutus jne.

Toimitilat

Palvelukoti Akseli on rakennettu vuonna 1966 ja peruskorjattu palvelukodiksi 2001. Palvelukoti Elina on rakennettu vuonna 1973 ja peruskorjattu palvelukodiksi 1997.

Molemmissa kodeissa on hissi käytössä. Piha-alue uudistettiin vuonna 2014. Piha-alue on turvallinen ja viihtyisä. Siellä on aidattu, siellä on liikuntavälineitä käytettävissä, sekä piharakennus, jossa voi istua ja nauttia takkatulesta.

Palvelukoti Akselissa on 30 kappaletta 24–29 m² yksiöitä sekä yksi 33,5 m² kaksio. Palvelukoti Elinassa on 22 kappaletta 27,5 m² yksiöitä sekä kahdeksan kappaletta 39–42 m² kaksioita. Kaikissa huoneistoissa on oma WC ja suihku.

Akselissa on seitsemässä huoneessa tupakeittiö ja Elinassa kaikissa huoneistoissa. Akselissa saunat sijaitsevat kerroksissa ja Elinassa yhteinen sauna on alakerrassa. Molemmissa kodeissa on kerhotilat alakerrassa. Palvelukoti Akselissa sijaitsee toimisto sekä keittiö. Elinan alakerrassa on lyhytaikaishuone, joka on tällä hetkellä Lapin hyvinvointialueelle vuokrattu. Elinassa on huone, jossa Laphan seniorineuvola pitää vastaanottoa ikäihmisille kerran viikossa. Molemmissa taloissa on ovien koodilukitus sekä kameravalvonta.

Jokaisella asukkaalla on oma huone, wc ja suihku. He voivat sisustaa huoneen omilla huonekaluilla, tauluilla, kukilla jne. Jokaisessa huoneessa on hoitosänky. Omaisille annetaan huoneen avain käyttöön ja he voivat vieraila silloin kun heille sopii. Huonetta ei luovuteta kenenkään muun käyttöön, jos asukas on kotilomilla tai sairaalahoidossa.

Palvelukodit ovat neljässä kerroksessa, joka tuottaa haasteita käytännön työssä, mutta asukkaiden kannalta se on hyvä, koska kerrokset ovat pieniä ns. ryhmäkoteja.

Kerhohuoneissa järjestetään henkilöstölle kokouksia ja palavereita, henkilökunnan ruokailuun ja asukkaiden viriketuokioiden pitämiseen. Asukkaan omaiset voivat kerhohuonetta käyttää esim. läheisen syntymäpäivien juhlimiseen, hautajaisten pitämiseen, ilman erillistä maksua. Ulkopuolisilla ikäihmisillä on mahdollisuus käydä syömässä lounaan viitenä päivänä viikossa.

Aarnenpihan teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla kulunvalvonta, sekä hälytys ja kutsulaitteilla.

Pääovet sulkeutuvat automaattisesti klo 16:00. Ovet tekevät automaattisen hälytyksen, jos joku tulee ovesta sisään klo 21.00 jälkeen tai joku yrittää avata ovea. Paloilmoittimet on muutettu osoitteelliseksi. Ulos on asennettu lamput, jotka syttyvät liikkeestä. Osalla asukkaista on turvaranneke käytössä ja hälytys menee kerroksen hoitajalle.

Asukaskerroksella olevalla hoitajalla on käytössä matkapuhelin, johon tulee asukkaalta turvapuhelinhälytykset. Turvatekniikan toimivuudesta vastaa tällä hetkellä Jukka Mannerraappana puh. 0400 698457. Yhteistyötä on aloitettu Senioritek:n kanssa.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinnällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa.

Lääkinnällisellä laitteella tarkoitetaan instrumenttia, laitteistoa, välinettä, ohjelmistoa, materiaalia tai muuta yksinään tai yhdistelmänä käytettävää laitetta tai tarviketta, jonka valmistaja on tarkoittanut muun muassa sairauden tai vamman, ehkäisyyn, tarkkailuun, hoitoon tai tutkimukseen. Hoitoon käytettäviä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit, sairaalasängyt, nostolaitteet, verensokeri-, kuume- ja verenpainemittarit, kuulolaitteet, haavasidokset ym. vastaavat.

Terveydenhuollon ammattimaista käyttäjää koskevat velvoitteet on määritelty lääkinnällisistä laitteista annetun lain 31–34 §:ssä. Organisaation on nimettävä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että yksikössä noudatetaan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä.

Aarnenpihan asukkaiden lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet saadaan Lapin hyvinvointialueen apuvälinelainaamosta. Näitä apuvälineitä ovat mm. pyörätuoli, rollaattori, kävelykeppi, suihkutuoli, WC-korokkeet. Lisäksi Lapin keskussairaalaasta saadaan esim. näön ja kuulon kommunikoinnin apuvälineet.

Aarnenpiha on lisäksi hankkinut paljon hoivatuoleja, nostolaitteita, hoitosänkyyn kiinnitettäviä tukikaiteita, suihkupaareja jne. Apuvälineiden huollosta on tehty sopimukset, johon kuuluu mm.-hoivasängyt, nostolaitteet ja suihkutuolit. Ne huolletaan 1 x vuodessa,

tai tarvittaessa jos ne ovat epäkunnossa. Hoitosänkyjen huollosta vastaa Lojer Saana Kekkonen puh. 010 830 6747. Berner Oy Markku Pitkälä puh. 044 476 2509 vastaa nostolaitteiden, hoivatuolien, pyörätuolien ja suihkulavereiden huollosta.

Aarnenpihassa terveydenhuollon laitteita ovat mm. limanimu, verenpainemittari, saturaatio- ja kuumemittari sekä pikacrp laite ja vs- mittari.

Molemmissa taloissa on yksi limanimu laite. Jokaisen käyttökerran jälkeen laite puhdistetaan, vaihdetaan vaihdettavat osat kuten letkut sekä pussi ja laite desinfioidaan. Laitteen toimivuus tarkistetaan myös seuraavaa käyttökertaa varten.

Aarnenpihassa on yksi pika -crp mittari, mallia Quikread go. Kyseinen laite kalibroi itsensä jokaisella käynnistyskerralla. Laite kertoo itse, jos se on epäkunnossa. Silloin laite lähetetään huoltoon.

Verenpainemittareita on kummassakin talossa useita kappaleita. Jokaisella kerroksella on oma verenpainemittari, sekä sairaanhoitajilla on mittarit. Jos huomataan, että laite on epäkunnossa ja antaa epäluotettavia tuloksia niin, tuloksen voi tarkistaa toisella mittarilla. Jos laite menee rikki, niin ostetaan uusi. Hoitajat vaihtavat tarvittaessa patterit mittareihin. Verenpainemittarit ovat uusittu keväällä 2023.

Molemmissa taloissa on yksi saturaatiomittari. Jos mittari menee rikki, ostetaan uusi. Patterit vaihdetaan tarvittaessa.

Kuumemittareita on myös jokaisella kerroksella, tarvittaessa voidaan ostaa uusia.

Joillakin asukkailla on oma vs- mittari, tarvittaessa asukas saa uuden mittarin diabeteshoitajalta, jos laite rikkoontuu tai on epäkunnossa.

Näistä terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavat:

Taru Vuori puh 0400 771209, Karenina Perätalo puh. 040 510 4779 ja Virpi Vähäkari puh. 0400-272 551.

Lääkinnällisiä laitteita koskevasta ohjauksesta vastaa Fimea.

Ammattimaisen käyttäjän vaaratilanneilmoitusmenettely on lakisääteinen velvoite. Uusi määräys 1/2023, "Lääkinnällisten laitteesta tehtävä ammattimaisen käyttäjän

vaaratilanneilmoitus" Vaaratilanneilmoituksen voi tehdä Fimean verkkosivuilla olevalla pdf-lomakkeella [Lääkinnälliset laitteet - Fimea.fi - Fimea](https://www.fimea.fi/lomakkeet/laakinnalliset_laitteet)

Henkilökunnalle järjestetään 1–2 x vuodessa ergonomia koulutusta ja apuvälineiden käyttökoulutusta. Kouluttajana toimii Maarit Kalmakoski.

Asiakastyön kirjaaminen

Asukasasioiden kirjaaminen tapahtuu Life Caren ja RAI Soft-järjestelmässä. Henkilöt, jotka saavat oikeuden asukaspapereiden kirjaamiseen tulee olla suoritettuna Granite tietoturvatesti, sekä Lapha salassapito- ja käyttäjäsitoumus allekirjoitettuna. Kokenut hoitaja opastaa ja ohjaa kirjaamiseen ja tiimipalaverissa keskustellaan kirjaamisen tärkeydestä ja mitä sinne kirjataan. Kirjaaminen tapahtuu 4–5 x vuorokaudessa.

Toimintayksikön tietosuojaa ja henkilötietojen käsittelyä kerrataan vuosittain tietoturvasuunnitelman päivityksen yhteydessä, tai välittömästi jos epäillään tietosuojassa puutteita.

Yksikkö on laatinut tietoturvasuunnitelman, jossa kuvataan tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä toimintaohjeita. Suunnitelmassa on huomioitu myös varautumiseen liittyviä toimintaohjeita, kuten tietoliikenne- tai sähkökatkos.

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä Ei

7 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Toiminnassa todetaan kehittämistarpeeksi asiakastietojen päivittäinen kirjaaminen ja yhteisten käytäntöjen toimiminen talojen välillä.

Lisäksi kehittää asiakkaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia yhdessä omaisten kanssa.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Rovaniemi 8.1.2024

Allekirjoitus